

WERKPLAN GEMEENTERAAD EN GRIFFIE HAARLEM 2015

- 1 Inleiding**
- 2 Terugblik op 2014**
- 3 Realisatie werkplan 2014**
- 4 Uitgangspunten voor functioneren**
- 5 Acties en activiteiten in 2015**
- 6 Doorlopende activiteiten 2015**
- 7 Werkplan griffie**

1. Inleiding

Dit werkplan richt zich op de zaken die het functioneren van de gemeenteraad betreffen voor het jaar 2015. Het overzicht met planning van de inhoudelijke onderwerpen die in 2015 in de gemeenteraad aan de orde komen is te vinden in de Raadsjaaragenda 2015.

Het is het eerste werkplan van en voor de raad 2014-2018 onder eigen redactie. Als uitkomst van de verkiezingen van maart 2014 heeft de raad zich voor meer dan de helft van zijn leden vernieuwd. Heeft een nieuw team van wethouders zijn taken opgepakt binnen een veranderde politieke constellatie. De in dit werkplan benoemde acties en activiteiten zijn erop gericht het goede uit het (recente) verleden te behouden en veranderingen aan te brengen daar waar verbetering gewenst is. In het voorgaande jaar zijn, zeker in vergelijking met eerdere jaren, substantiële veranderingen ingezet. Zo is de introductie van het digitaal werken voorjaar 2014, van bepalende invloed op het functioneren van de raad. Buiten de acties uit het werkplan van 2014 om is nog een aantal veranderingen doorgevoerd dat het raads- en griffie functioneren heeft beïnvloed. Met het verkiezingsjaar 2014 als overgangperiode kiest de raad met de ideeën en planning in 2015 voor een koersbepaling voor zijn eigen bestuursperiode gericht op de korte zowel als een langere termijn.

2. Terugblik op 2014

Verkiezingsjaar

Het jaar 2014 stond grotendeels in het teken van het begin van een nieuwe bestuursperiode na de verkiezingen in maart: het afronden van de vorige bestuursperiode, het settelen van een nieuwe raad en een nieuw college en het zoeken naar balans in de nieuwe verhoudingen. Een ander aspect dat bepalend was voor het functioneren van de raad in 2014 waren de noodzakelijke voorbereidende acties in het kader van de veranderingen binnen het sociaal domein per 1 januari 2015. Een nieuwe raad die geen tijd te verliezen had.

Periode tot de verkiezingen

Naast de noodzakelijke vergaderingen zijn de extra raadsactiviteiten tot maart beperkt gebleven tot die in het kader van opkomstbevordering. Vanuit de gemeente is de Kieswijzer gefaciliteerd en is voorzien in informatie aangaande de verkiezingen via de www.haarlem.nl en andere media. De evaluatie van deze opkomst-bevorderende- en informatieve activiteiten is als bijlage opgenomen. Op 30 januari vond een door de raad georganiseerde stadsdialoog over de takendiscussie plaats. De evaluatie van deze bijeenkomst is als bijlage opgenomen en de uitkomsten dienen tot input bij de organisatie van volgende dialogen met de stad. Het presidium heeft zich samen met een griffie-delegatie diezelfde periode intensief beziggehouden met de werving en selectie van een nieuwe raadsgriffier. Er is in januari afscheid genomen van Ben Nijman als griffier. Per 1 maart is de nieuwe griffier met haar werkzaamheden begonnen.

Periode coalitievorming en inrichting werkzaamheden raad

De totstandkoming van een programma-akkoord en de collegevorming is een politiek proces. Het was aan de fracties een vorm en werkwijze te kiezen. De werkzaamheden rondom de coalitievorming voltrokken zich in zoverre in de openbaarheid dat met regelmaat door de fractievoorzitter van D66 (als grootste fractie en regisseur in de onderhandelingen) in openbare zittingen van de raad verslag is gedaan van de voortgang van de coalitievorming. De burgemeester is gaande het proces geïnformeerd over de ontwikkelingen. Bij de gesprekken, onderhandelingen en het op schrift stellen van het akkoord is door de fracties gebruik gemaakt van ambtelijke ondersteuning. Behalve ten behoeve van de communicatie naar raad en derden is er voor de coalitiebesprekingen geen beroep gedaan op ondersteuning vanuit de griffie.

Op 26 maart is afscheid genomen van de oude raad op 27 maart is een nieuwe raad geïnstalleerd, bestaande uit 10 fracties: D66, PvdA, VVD, GroenLinks, SP, CDA, Actiepartij, OPHaarlem (Ouderenpartij), ChristenUnie en Trots. Met 21 nieuwe leden heeft de raad zich ten opzichte van de vorige periode met meer dan de helft vernieuwd. Het betrekken van de diverse fractiekamers is zonder noemenswaardige problemen verlopen. De meeste fracties hebben hun 'oude' kamer behouden.

In de daaropvolgende vergaderingen hebben in diverse raadsgebonden functies benoemingen plaatsgevonden. Daaronder de benoeming van de vier commissievoorzitters en hun plaatsvervangers, de leden van het presidium en de benoeming van de (interne) leden van de Rekenkamercommissie. De nieuwe raadsleden is een openbaar en inhoudelijk overdrachtsdossier aangeboden door BenW door de griffie aangevuld met relevante documenten. 20 Mei heeft de nieuwe coalitie bestaande uit D66, PvdA, Groenlinks en CDA het programma-akkoord gepresenteerd en zijn op voordracht van de coalitiepartijen vijf wethouders benoemd door de raad.

Bij het inwerkprogramma voor de raad dat in maart van start ging is aandacht besteed aan: de vergaderwijze en -mores waaronder de eerste in een reeks debattrainingen. Er is middels bijeenkomsten aandacht uitgegaan naar het opstarten van het digitaal werken en op diverse onderwerpen is informatie verstrekt. Afhankelijk van het onderwerp werden deze bijeenkomsten georganiseerd vanuit de hoofdafdelingen en/of de griffie. De secretaris van de Rekenkamercommissie heeft een introductie verzorgd over de positie en de taken van deze de raad ondersteunende commissie.

Periode na opstart van de nieuwe bestuursperiode

De leden hebben vanaf april het raadswerk voortvarend ter hand genomen. Zowel binnen het sociaal- als het fysiek domein moest een aantal grote dossiers worden doorgenomen. De Rekenkamercommissie heeft in mei zijn taak in de voorbereiding van de behandeling van de jaarstukken opgepakt. De door het nieuwe college gepresenteerde kadernota vindt zijn grond in het coalitieakkoord. De takendiscussie uit de tweede helft van de vorige bestuursperiode is in deze nota (en later in de begroting) vertaald in besluitvorming. Eind juni heeft de raad de kadernota 2014 vastgesteld. De periode na het zomerreces kenmerkt zich door interne bestuurlijke onrust. Uiteindelijk leidt dit tot het vertrek en komst van drie raadsleden, één wethouder en een 11e raadsfractie, Hart voor Haarlem. Dit laat onverlet de voortgang van de raadswerkzaamheden die onder meer in oktober leidden tot het vaststellen van een reeks verordeningen in het kader van de decentralisaties binnen het sociaal domein en het vaststellen van de begroting voor 2015. De Rekenkamercommissie in de nieuwe samenstelling presenteerde in september haar rapport over de (voorbereiding) van de decentralisatie van de jeugdzorg.

Gedurende de eerste negen maanden van deze bestuursperiode wordt zichtbaar dat de nieuwe samenstelling van het algemeen- en dagelijks bestuur leidt tot een nieuwe dynamiek. Deze beperkt zich niet tot de gewijzigde politieke verhoudingen. De raad is in z'n functioneren op zoek naar houvast en heldere kaders. Die behoefte heeft betrekking op praktische zaken zoals de digitale administratieve organisatie maar ook op het (vormgeven van) beleid en de inzet van de eigen werkwijzen en instrumenten.

Met het zoeken naar een werkbare balans tussen beproefde werkwijzen onder verander(en)de omstandigheden is in 2014 dan ook een begin gemaakt. Voorbeelden zijn de introductie van een digitaal raads-bulletin (Raadsaam) waarmee een stap gezet is in het stroomlijnen van de digitale informatievoorziening. Met de bedoeling om meer grip en overzicht te krijgen op de eigen agenda's heeft de raad in december de raadsjaaragenda voor 2015 vastgesteld. Daaraan gekoppeld een maandelijks terugkerend overzicht van de openstaande toezeggingen en moties. In het najaar is door

de raad een nieuw beleid vastgesteld t.b.v. de benoemingprocedure van wethouders en heeft de raad een initiatiefvoorstel overgenomen dat uitbreiding van het aantal schaduwraadsleden tot drie, voor één persoons-fracties, mogelijk maakt. Bij het onderzoek en ontwerpen van een nieuwe bestuursstijl (Coalitieakkoord 2014) wordt een delegatie van de raad nauw betrokken. De werkgroep Informatiewaarde is in een nieuwe samenstelling opnieuw leven ingeblazen en gaat voort met het leveren van inbreng op een format voor een informatieve en inzichtelijke opzet van de begroting. Op de agenda van het presidium komen regelmatig punten aan de orde die betrekking hebben op de inrichting van extra raadsactiviteiten, de beschikbare raadsinstrumenten en een constructieve samenwerking met het college. In november is een motie aangenomen die vraagt om onderzoek naar de aanleg van een live-streaming video systeem in de raadsvergaderzalen.

Vanuit 2013 zijn in 2014 de voorbereidingen voortgezet voor de introductie van het digitale werken van de raad. Na maart werd afscheid genomen van de hard copy vergaderstukken. Ter facilitering van de overgang naar digitaal vergaderen is door de oude raad in maart een aanpassing doorgevoerd in de Verordening geldelijke voorzieningen raadsleden. Hiermee kregen de nieuwe raadsleden de mogelijkheid om de benodigde hardware aan te schaffen.

Hoewel de mentale overgang naar een andere manier van werken voor de raadsleden vrijwel geruisloos verlopen is, hebben zich ten aanzien van de technische voorwaarden over heel 2014 tegenslagen voorgedaan. De opmaak en toegankelijkheid van de functionaliteiten van het systeem lieten vaak te wensen over en gaven aanleiding tot veel irritatie en zelfs onwerkbaarheid. Voor zowel de raad als de griffie ging veel inspanning en tijd verloren aan het (tijdelijk) oplossen van technische problemen of omissies in de functionaliteiten. Gaandeweg werd duidelijk welke oorzaken aan dit disfunctioneren ten grondslag liggen. Een constatering is dat keuzes uit het verleden van bepalende invloed zijn op de huidige situatie. Een andere, dat het complex en kostbaar is deze afdoende op te heffen. Extra inspanningen ten behoeve van het beheer en werken met de huidige (combinatie van) systemen bleven over heel 2014 aan de orde.

3. Realisatie werkplan 2014

Het werkplan 2014 presenteerde een set van uitgangspunten over de samenwerking in een dual stelsel, een praktische handleiding voor het opstarten van een nieuwe bestuursperiode, een aantal aandachtspunten en een beschrijving van de doorlopende activiteiten. In algemene zin heeft de raad er met een globale opzet voor het werkplan 2014 voor gekozen niet over het graf heen te regeren. Het plan was richting- en niet maatgevend.

De handleiding voor de opstart na de verkiezingen is nauwgezet gevolgd en een nieuw bestuur is in stelling gebracht: de raadsfuncties zijn verdeeld, de commissies opgetuigd, de producten van de planning & control cyclus op de daarvoor bestemde momenten behandeld en afgeleverd. Voor wat betreft de aandachtspunten, deze zijn in 2014 voor een deel meegenomen in het functioneren van de raad.

Regionalisering en democratische sturing en controle

Incidenteel is in 2014 door de raad ingespeeld op de regionalisering en het vraagstuk van de democratische sturing en controle. Met name ten aanzien van de voorbereiding op de decentralisaties in het sociaal domein zijn de regionale banden aangehaald. Het inspelen op de bestaande regionale samenwerking verliep daarnaast via de partijpolitieke lijnen. In december zijn afspraken vastgelegd voor regionale afstemming (Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal en Haarlemmerliede/Spaarnwoude) in de controle op de uitvoering van taken binnen het sociaal domein. Vanuit de Haarlemse raad heeft het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling

Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten (VSV) van de regiogemeenten in Zuid- en Midden-Kennemerland in december een bijeenkomst georganiseerd ter informatie over het concept meerjarenplan 'Aanval op de schooluitval 2015-2018'. Als opmaat tot mogelijke nadere organisatie van zijn betrokkenheid bij verbonden partijen en andere samenwerkingsvormen heeft de raad een verzoek neergelegd om nader geïnformeerd te worden over de bestaande samenwerkingsverbanden en de wenselijkheid en mogelijkheid van sturing en controle.

Samenspel en vertrouwen driehoek raad-ambtelijke organisatie-college

In de regel heeft de driehoek van burgemeester, secretaris en griffier in 2014 iedere week overleg gevoerd over de dagelijkse gang van zaken, de rolverdeling en samenwerking in het gemeentebestuur. Ook buiten de reguliere overleggen om wist men elkaar te vinden. Als integraal onderdeel van de werkzaamheden en taken wordt geïnvesteerd in de samenwerking door intensieve (in)formele contacten tussen griffie(r) en de ambtelijke organisatie v.v.. In diverse samenstellingen wordt regelmatig naar afstemming gezocht. In 2014 zijn de drempels laag en de lijnen kort gebleken met over en weer besef en respect voor elkaars positie binnen (de ondersteuning van) het gemeentebestuur.

Consequenties voor de raad van de veranderende verhouding overheid - samenleving (naar een participierend gemeentebestuur)

De ontwikkeling van decentralisaties en de in de samenleving participerende gemeente zijn van invloed op de politieke cultuur. De veranderende rol van de gemeente heeft in 2014 onder andere vorm gekregen in het coalitieakkoord. Het erkennen van de toenemende onderlinge afhankelijkheid tussen burgers en het stadsbestuur wordt centraal gesteld in het akkoord. De titel van het akkoord 'Samen doen!' staat voor een nieuw evenwicht tussen stad en bestuur. De kaders uit de nota 'Samen voor elkaar' (juni 2012) vormen het uitgangspunt bij inrichting en uitvoering binnen het sociaal domein. Voor wat betreft participatie is het beleid voor de nabije toekomst gericht op vertrouwen in de maatschappelijk betrokken burger en een kleinere rol voor het bestuur en organisatie. De ambitie om de stad zo goed mogelijk te besturen en te komen tot een communicatief, dienstbaar bestuur met draagvlak onder de Haarlemmers heeft in september geleid tot een voorstel van de burgemeester voor het ontwikkelen en uitvoeren van een nieuwe bestuursstijl. Het college, de raad, de ambtelijke organisatie en stakeholders in de stad trekken hier samen in op.

Oriëntatie op uitwisseling met andere gemeenteraden

De veranderingen in de relatie samenleving-gemeente hebben in 2014 geleid tot intensievere uitwisseling met andere gemeenteraden dan voorheen. De regionale samenwerkingsverbanden leidden tot meer informatie uitwisseling via fracties. Omdat het zelfde thema's betreft is de trend om vaker over de eigen raads grens te kijken, hiertoe aangemoedigd door publicaties, regionaal en landelijk georganiseerde netwerken en opleidingen- en cursus circuit. Op griffie(r) niveau is het gebruikelijk incidenteel en via gereguleerde overleggen de onderlinge contacten gericht op uitwisseling te onderhouden. Nu raden vaker vergelijkbare veranderingen doormaken, zoeken en vinden raads- griffiers elkaar ook eerder.

4. Uitgangspunten voor functioneren

In het werkplan van vorig jaar was een aantal uitgangspunten benoemd bedoeld voor de nieuwe raad bij het uitoefenen van zijn taken. Als vertrouwd meubilair van het duale bestuursstelsel en als verwijzing naar het resultaat van eerdere keuzes zijn enkele van deze uitgangspunten opnieuw opgenomen.

- *de gemeenteraad stuurt aan de voorkant (kaders) en controleert aan de achterkant*

De politieke verschillen komen in de discussies aan de voorkant tot uitdrukking. In de controlerende rol (is de uitvoering doelmatig en effectief en conform de vastgestelde kaders), werkt de raad in principe als eenheid.

- *heldere rolverdeling raad – B en W*

Het gemeentebestuur als geheel werkt doelmatig en effectief in een duidelijke rolverdeling. De raad stelt de kaders en controleert of de uitvoering conform de kaders gebeurt. B en W ondersteunen de raad bij de totstandkoming van de kaders en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en leggen daarover verantwoording af.

- *open kanaal raadsleden-ambtenaren*

De raadsgriffie verzorgt (m.u.v. de secretaris RKC, die inhoudelijke ondersteuning geeft) de procesmatige ondersteuning van de gemeenteraad en de raadsleden. De inhoudelijke ondersteuning van de gemeenteraad en de raadsleden wordt verzorgd door de ambtelijke organisatie. Dit betekent o.a. dat raadsleden rechtstreeks in contact kunnen treden met de ambtelijke organisatie met vragen van technische aard. De mogelijkheid voor verdere ondersteuning vastgelegd in de regeling Ambtelijke bijstand voor raadsleden.

- *de gemeenteraad is transparant*

Alle vergaderingen van de gemeenteraad en zijn commissies en de daar te behandelen stukken zijn in principe openbaar en worden van tevoren duidelijk gecommuniceerd. De griffie verzorgt de algemene communicatie. Behandelend ambtenaren informeren gericht de hen bekende betrokkenen en belanghebbenden.

Alleen onderwerpen en stukken die op grond van de criteria uit de WOB geheim zijn, worden in beslotenheid behandeld. Politieke gevoeligheid of gevoeligheid in de samenleving is geen reden voor geheime behandeling. Stukken blijven niet langer geheim dan noodzakelijk. De maatschappelijke functies van raadsleden worden uit het oogpunt van transparantie actief gepubliceerd op de gemeentelijke website.

- *iedereen die wil kan meedoen*

Griffie en de afdeling Communicatie zorgen, ter ondersteuning van de volksvertegenwoordigende rol van de raad, voor het geven van informatie over:

- * raadsleden en hun bereikbaarheid;
- * welke onderwerpen op welk moment aan de orde komen en welke mogelijkheden betrokkenen en geïnteresseerde burgers hebben om mee te praten.

Om deze communicatie te kunnen verzorgen, is tijdige aanlevering van informatie en stukken een voorwaarde. Tijdens commissievergaderingen en bij de inrichting van andere bijeenkomsten wordt aandacht besteed aan de laagdrempeligheid voor bezoekers, ook en juist voor degenen die niet gewend zijn om deel te nemen aan een dergelijke vergadering. Binnen de gemeenteraad zijn afspraken gemaakt die te maken hebben met de aandacht en gastvrijheid t.o.v. bezoekers.

- *Efficiënte en effectieve werkwijze*

Raadsleden moeten het raadswerk kunnen combineren met een baan, gezin, familie, maatschappelijke activiteiten. Dit betekent voor de organisatie van het raadswerk dat het mogelijk moet zijn (ambitie) om dit in een redelijk aantal uren te kunnen doen, bijv. gemiddeld in zo'n 20 uur per week (dit is geen norm voor de raadsleden, wel een ambitie voor de organisatie van het werk van de raad). Dit vraagt van de gemeenteraad een efficiënte wijze van werken en vergaderen. Een efficiënte en effectieve werkwijze met volledig behoud van democratische rechten betekent ook beheerst omgaan met inzet van instrumenten als schriftelijke vragen, rondvraag, agendering van ingekomen stukken ter bespreking e.d. Een heldere rolverdeling en rolvastheid tussen raad en B en W draagt eveneens bij aan een efficiënte werkwijze.

5. Acties en activiteiten in 2015

De in 2014 extern (decentralisaties, de participerende gemeente) én intern (bestuurlijke samenstelling) ingezette veranderingen zijn van invloed op de politieke cultuur en de werkwijzen. Deze ontwikkeling verklaart de behoefte van de raad aan verduidelijking, en daar waar nodig herijking van de bestaande werkwijzen. De acties en activiteiten in 2015 zijn gericht op het evalueren, onderhouden en opnieuw waarderen van de randvoorwaarden voor een effectief en efficiënt gemeentebestuur.

Raad en college

Op uitnodiging van het presidium wordt dit jaar een goede gewoonte nieuw leven ingeblazen met een bijeenkomst van het raadspresidium en het college. Doel van het eerste overleg in januari is een gezamenlijke verkenning van de wederzijdse behoeften en het bereiken van afstemming over de noodzakelijke voorwaarden voor samenwerking in een effectief besluitvormingsproces in een goede rolverdeling. Daar waar het bestaande werkwijzen betreft deze te bevestigen en het initiatief te nemen tot het vormgeven van mogelijke nadere afspraken. Een volgende bijeenkomst in 2015 wordt rond het zomerreces gepland. Het voortouw in het beheer en de uitvoering van de vastgestelde kaders voor samenwerking neemt de driehoek van burgemeester, secretaris en griffier in een wekelijks overleg.

Eigen werkwijzen en raadsinstrumenten

- Raadsagenda in de praktijk.

Het besef dat ruim twee van de drie*) fases van het besluitvormingsproces van de raad plaatsvinden middels behandeling in de raadscommissies is leidend in de werkwijze die het proces ondersteunt. De raadsjaaragenda 2015 vormt daarin een belangrijk instrument. In een maandelijks agendaoverleg vindt onder leiding van de commissievoorzitters afstemming plaats met vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie over de commissieagenda, evt. afwijkingen in de planning en het aanbod en de volledigheid van de stukken ter informatie. Met het maandelijks terugkeren van de jaaragenda als punt op de commissieagenda deelt de commissie samen met de voorzitter en het college in het beheer ervan.

*)

1. beeldvorming (fase waarin informatie wordt vergaard)
2. oordeelsvorming (fase waarin de commissie zich een oordeel kan vormen en het college kan adviseren over de richting van het raadsvoorstel)
3. besluitvorming (fase waarin de raad tot een besluit komt, verdeeld over een commissie- en een raadsvergadering)

- Analyseren, actualiseren, informeren

Vanuit de Gemeentewet en neergelegd in de eigen reglementen kan de raad terugvallen op een set van instrumenten en richtlijnen voor de eigen werkwijzen. Gedurende de eerste maanden van deze bestuursperiode openbaarde zich bij de raad een behoefte aan meer houvast in de processen die het eigen functioneren ondersteunen. In 2015 wordt een begin gemaakt met het analyseren en waarderen van de huidige werkwijzen. Een voorstel over de aanpak van dit project wordt in de eerste helft van het jaar nader uitgewerkt door het presidium. Op onderdelen wordt vast begonnen. Drie bestaande nota's ter ondersteuning van de samenwerking tussen raad en college worden geactualiseerd. In februari wordt de raad het concept van de 'nota Verbonden partijen' en het 'protocol Openbaarheid en geheimhouding' voorgelegd. Als uitwerking van de beheersverordening ex. art. 212 een geactualiseerde werkwijze rond de actieve informatieplicht. In maart het protocol betreffende de werkwijzen rond de Actieve informatieplicht. De werkgroep Informatiewaarde wordt in 2015 uitgebreid met een aantal leden van de raadscommissie Bestuur. In samenwerking met de ambtelijke organisatie gaat de werkgroep zich naast een verdere verbeterde inrichting en

leesbaarheid van de opzet van de programmabegroting ook input leveren op de opnieuw vast te stellen beheersverordening ex art. 212. De werkgroep in brede samenstelling zal in 2015 ook betrokken worden bij reflectie op een verbeterde opzet van de Planning en control cyclus.

Regionale samenwerking

Met het nader vormkrijgen van regionale samenwerking in 2014 (sociaal domein) wordt de behoefte aan het uitvoeren van democratische controle op regionaal niveau in 2015 opportuun. Eind vorig jaar werden in de regio daarover twee moties overgenomen. In 2015 wordt in overleg met de samenwerkende gemeenten in Zuid-Kenmerland en IJmond onderzoek ingesteld naar het inrichten van een ombudsfunctie voor het sociaal domein op regionaal niveau. Verder worden dit jaar als pilot twee bijeenkomsten van de commissies Samenleving belegd waar de gezamenlijke portefeuillehouders (Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal en Haarlemmerliede/Spaarnwoude) rapporteren over de stand van zaken van taken binnen het sociaal domein. De verwachting is dat, evenals in 2014, de samenwerking met de regiopartners incidenteel wordt georganiseerd. Voor wat betreft de democratische sturing en controle is een terugkerend aandachtspunt, de betrokkenheid van de gemeenteraden (zowel in hun kaderstellende rol als in hun controlerende rol) goed te organiseren, niet alleen formeel, maar ook materieel (daadwerkelijke invloed, sturingsmogelijkheden en mogelijkheid tot controle) goed te organiseren.

Ondersteunende systemen en communicatie

De ondersteunende systemen (ter informatie, registratie en publicatie) bij het digitaal werken van de raad hebben in 2014 slecht aan de verwachting voldaan. Tot op heden zijn calamiteiten steeds incidenteel opgelost. Leek het een opgelost dat openbaarde zich de volgende omissie . Om te komen tot een structurele oplossing en het realiseren van een systeem dat voldoet aan de verwachting en behoeften van de gebruikers (raad, griffie, derden) wordt in 2015, eerste kwartaal, gestart met het uitvoeren van een probleem analyse. Verder te ondernemen acties zijn afhankelijk van de uitkomsten van deze analyse en worden, tweede kwartaal 2015, nader ingevuld. Met de bij de laatste begrotingsbehandeling aangenomen motie ' Zichtbaar transparanter' heeft de raad in meerderheid aangegeven de huidige wijze van audiovisuele vastlegging van raads- en commissievergaderingen te willen heroverwegen. De resultaten van een onderzoek naar de mogelijkheden en kosten van audiovisuele verslaglegging zijn eerste kwartaal 2015 te verwachten.

6. Doorlopende activiteiten 2015

Raadscommunicatie

In 2015 zetten we in op de volgende communicatiemiddelen:

- Website: gericht op zowel de externe als de interne communicatie;
- Stadskrant: maandelijks raad en daad, specials (2 maal per jaar);
- Persberichten: incidenteel afhankelijk van de nieuwswaarde;
- Gast van de Raad (12 februari, 2 april, 21 mei en 1 oktober)
- Sociale media: Twitter en Facebook;
- Communicatie over het proces kadernota 2015 en begroting 2016;
- Jaarverslag gemeenteraad.

Kwaliteit stukken

- Werkgroep Informatiewaarde (incidenteel aangevuld met leden commissie Bestuur)
- N.t.b. mogelijk voortkomend uit project verbetering werkwijzen en systemen;

Raadsmarkten, stadsdialogen, werkbezoeken

Diverse bijeenkomsten gericht op interne / externe informatie uitwisseling.

- Raadsmarkten: Risicomangement, Woningmarkt Haarlem en regio, Openbaarheid & Geheimhouding, Gebiedsgericht programmeren, Gebiedsgericht werken, Detailhandelvisie, Vastgoed, MRA, verordeningen sociaal domein , n.t.b;
- Rekenkamercommissie: periodieke dialoog;
- Stadsdialogen: n.t.b.;
- Werkbezoeken: AEB (Afvalscheiding Amsterdam), n.t.b;

Opleiding

Debattraining, (plv.)voorzitterstraining, Integriteit, Media (niet compleet).

Doelgroep jongeren

- Spel Democracy: groepen 7 en 8 van verschillende basisscholen komen dit spel spelen. Leerlingen, i.s.m. leiding van ProDemos (www.prodemos.nl) (maart)
- JINC, in het kader van hun project Taaltrip verzorgen vertegenwoordiging raad/griffier een presentatie (februari)
- De Kinderuniversiteit, burgemeester en griffier verzorgen presentatie over democratie en lokaal bestuur (november) (niet compleet)

7. Werkplan griffie 2015

Inleiding

In het werkplan van de griffie is de rol van de griffie verwoord en de werkzaamheden en aandachtspunten voor 2015 afgeleid van het werkplan van de gemeenteraad. De Haarlemse griffie is een procesgriffie gericht op het ten behoeve van de raad managen van beleidsprocessen binnen het netwerk van politiek-bestuur-ambtelijke organisatie-buitenwereld.

Positie en werkzaamheden griffie

De griffie heeft binnen de gemeentelijke organisatie een bijzondere positie, omdat zij buiten de hiërarchie van de gemeentelijke organisatie valt. Het werkgeverschap voor de griffie ligt bij de raad, die dit heeft neergelegd bij de raadsleden van het presidium, de werkgeverscommissie. De griffie wil deze bijzondere positie ten behoeve van de raad combineren met de ambitie om goede aansluiting te hebben op de ambtelijke organisatie. De griffie heeft immers dagelijks ontelbare contacten met de ambtelijke organisatie. Voor een deel betreft dit alle contacten met de hoofdafdelingen en de concernstaf die gaan over de planning van onderwerpen, de inrichting van processen, de kwaliteit van de stukken en informatie, de voortgang van zaken, de inhoudelijke ondersteuning van raad en raadsleden. Voor een ander deel betreft dit de contacten over de facilitaire ondersteuning van de raad, waarin de griffie samenwerkt met tal van onderdelen van m.n. de afdeling Middelen en Services. De griffie wil zich in deze contacten opstellen als duidelijk, zakelijk, transparant, laagdrempelig, bereikbaar en collegiaal. De griffie neemt deel aan diverse activiteiten van de ambtelijke organisatie: management development, managementforum, opleidingen Haarlemse School, sociale activiteiten en de interne sociale media.

In de contacten met de ambtelijke organisatie gaat het soms over het halen van termijnen. Tijdige aanlevering van informatie en stukken is geen doel op zich, maar is nodig en maakt het mogelijk om op een goede manier de communicatie over onderwerpen te verzorgen. Het griffieteam vindt het

belangrijk om met de tijd mee te gaan en daardoor toegerust te zijn op de toekomst. Het gaat daarbij om een aantal punten die ook terugkomen in teamoverleggen en de personeelsgesprekken:

- verantwoordelijkheid voor de eigen loopbaan en de ambitie om te ontwikkelen;
- flexibiliteit in continue verandering;
- nieuwsgierigheid, open staan, meedoen met de ontwikkelingen van de rest van de organisatie;
- meekomen in het digitale tijdperk.

Voor de griffie is een goede verbinding met de raad essentieel. Om ondersteuning en advisering goed te kunnen invullen en om namens de raad goed te opereren in de relatie met dagelijks bestuurders en ambtelijke organisatie. Als uitloper van het verkiezingsjaar 2014 besteedt de griffie in 2015 naast de werkzaamheden voor de raad als geheel, aandacht aan de directe contacten met raadsleden en fracties. Daar hoort bij dat de raadsleden weten wat de griffie doet en voor hen kan betekenen aan ondersteuning en advisering.

Raadsinstrumenten en werkwijzen

Ondersteunende systemen

De introductie van een nieuw Bestuursinformatiesysteem (BIS) in combinatie functionerend met het document management systeem (DMS) van de gemeentelijke organisatie is bepalend geweest voor een belangrijk deel van de griffiewerkzaamheden in 2014. Met het implementatieproces (dat de laatste helft van 2013 van start gegaan is) is behalve op de op voorhand gecalculeerde inzet en capaciteit, een sterk beroep gedaan op het geduld, incasserings- en oplossend vermogen en flexibiliteit van de griffie en ondersteunende ambtelijke afdelingen. Het overgangsmoment van papier naar het digitale werken (maart 2014) is geruisloos verlopen. De verwachte besparingen op repro- en papierkosten en bodediensten zijn gerealiseerd. Ook op de werkzaamheden die gemoeid zijn met document-registratie is voordeel behaald. De dagelijkse praktijk van de digitalisering heeft in 2014 voor de diverse gebruikersgroepen echter niet voldaan aan de verwachtingen. Ondanks niet aflatende inspanningen van de griffie en betrokken ambtelijke afdelingen hebben de ondersteunende systemen voorsnog onvoldoende geleid tot het gebruiksgemak en de presentatie waarop gerekend werd. De koppeling van de gedigitaliseerde stukkenstroom vanuit de organisatie (registratie, documentatie) met het nieuwe BIS (publicatie) zorgt met regelmaat voor complicaties bij de dagelijkse werkzaamheden. Als onderdeel van de activiteiten ter verbetering van de ondersteunende systemen wordt in 2015 gestart met een probleemanalyse van de digitale processen (zie de overlap met het Werkplan voor de raad). Mogelijk vloeien daar verdere werkzaamheden (project) voor de griffie uit voort.

Werkwijzen en -processen

Ontwikkelingen als de digitalisering van een aantal processen en producten, een nieuw gemeentebestuur en een nieuwe griffier zijn direct van invloed op de werkprocessen van de griffie. In 2015 worden de bestaande (on)beschreven processen geïnventariseerd, op hun merites beoordeeld en daar waar nodig aangepast. De uitvoering van dit project zal plaatsvinden, parallel aan de (uitkomst van de) acties die de raad dit jaar ontplooit met betrekking tot de eigen werkwijzen. De resultaten van die activiteiten kunnen, voor zover van invloed, direct worden meegenomen in de actualisatie van de werkprocessen van de griffie.

Als gevolg van de digitalisering is het aandeel van administratieve handelingen op het totaal van de werkzaamheden van het griffiebureau afgenomen. Bijna als vanzelfsprekend hebben de werkzaamheden zich verlegd naar dagelijkse activiteiten op het gebied van communicatie. Het griffietakenpakket is in beweging en nodigt uit tot verbreding van kennis en vaardigheden. Op de

griffie is met openheid en flexibiliteit op deze trend gereageerd. Het verzorgen van de in 2014 geïntroduceerde digitale nieuwsbrief is daarvan een goed voorbeeld. In 2015 wordt gewerkt aan verdere ontwikkeling van communicatievaardigheden in het algemeen en ten behoeve van de digitale communicatie in het bijzonder. De ontwikkeling van intensivering van de regionale samenwerking is ook van invloed op de activiteiten van de betrokken griffies. In de raden wordt gezamenlijk beleid vastgesteld in parallelle besluitvorming. Griffies zoeken elkaar in 2015 verder op in de afstemming van werkprocessen.

Formatie en taken griffie

De Haarlemse griffie is in vergelijking met andere procesgriffies in vergelijkbare gemeenten, klein. Dit heeft consequenties voor de intensiteit van de taakinvulling en maakt voortdurende prioriteitstelling noodzakelijk. In de vorige bestuursperiode is een bezuiniging op de formatie van de griffie gerealiseerd. Toch kan de griffie veel werk aan, de volgende factoren zijn daarbij van belang:

- ervaren, flexibele en gemotiveerde medewerkers, die samen staan voor het geheel;
- structureel laag ziekteverzuim;
- afspraken over verlof opnemen tijdens het reces.

Informatie voor raadsleden

Via een digitale nieuwsbrief (Raadsaam) ontvangen de raadsleden twee keer per week informatie over raadswerkrelevante- en huishoudelijke zaken. Ook uitnodigingen en een selectie van mogelijk interessante bijeenkomsten worden via de Raadsaam gecommuniceerd. De informatie vindt zijn herkomst in het raadsinformatiesysteem dat via de website publiceert. Ook collegeleden, de directie en de ambtelijke staf ontvangen de nieuwsbrief.

Werkzaamheden

De griffie ondersteunt de raad in zijn functioneren. De werkzaamheden van de griffie bestaan uit de volgende clusters:

- ondersteuning Rekenkamercommissie, auditcommissie, werkgroepen;
- ondersteuning raad en commissies (incl. organisatie raadsmarkten en informatie bijeenkomsten, externe informatie, website, interactieve beleidsprocessen, en communicatie), seniorenconvent, presidium, advisering raadsleden, intermediaire rol t.a.v. inhoudelijke informatie en ambtelijke bijstand;
- faciliteiten raad, raadsleden en beheer (regelen fractiebudgetten, organiseren en verzorgen informatie, tweewekelijks Griffienieuws, regelen benoemingen in raad en commissies, etc.)
- ondersteuning ontwikkeling functioneren gemeenteraad;

Naast de reguliere taken van de griffie is in dit werkplan een paar meer projectmatige activiteiten opgenomen.

In het onderstaande overzicht voor 2015 zijn de direct productieve uren per jaar toebedeeld aan de verschillende werksoorten.

	Bezetting	Prod.uren	RKC	Raad & commissies & advisering	Management & beheer	Projecten	Onvoorzien = 5 %
griffier, raadsadviseurs	2,81	3794	149	2354	794	315	182
communicatieadviseur	0,2	270			200	70	
secretaris RKC	0,89	1202	1202				
griffiebureau	1,61	2178		1485	577	116	
Totaal	5,51	7444	1351	3839	1571	501	182

Formatie en personeel

Een aantal productieve uren is gereserveerd voor bedrijfsvoering. Die bestaat uit zaken als leidinggeven, werkplanning, budgetbeheer. In de indirect productieve uren wordt aandacht besteed aan training en opleiding. Ook deelname aan griffiernetwerken, waarin uitwisseling tussen gemeenten plaatsvindt, vindt in deze uren plaats. Actieve deelname van de griffie aan netwerken maakt het mogelijk om bij de ontwikkeling van de Haarlemse gemeenteraad aan te sluiten op en gebruik te maken van ideeën en ervaringen bij andere gemeenteraden en griffies. Griffiemedewerkers nemen deel aan netwerken op het gebied van raadscommunicatie en planning en control. De griffier neemt deel aan regionale netwerken en vanaf 2015 het netwerk 100.000+.

Per 1 maart 2014 is Josine Spier als griffier van start gegaan. Per 1 oktober is Jessica Tala, al werkzaam op de griffie, vanuit Sozawe vast opgenomen in de griffieformatie.

Projecten

Voor projecten is zo'n 500 uur per jaar beschikbaar.

verbetering ondersteunende systemen	180
actualisering van werkprocessen en werkwijzen	240
gast van de raad c.a.	80

Samenstelling griffieteam:

Carla van Esveld, Françoise Draijer, Jessica Taala	griffiebureau
Daphne Taets van Amerongen-Ingram	raadsadviseur
Elise van der Mede	raadsadviseur, plv. griffier
Marianne Blaauboer	raadsadviseur
Jane Caffé	secretaris rekenkamercommissie
Heske Pohlmann	communicatieadviseur
Josine Spier	griffier